

Zakaj Hanoi popuška

Zdi se, da so v politbiroju prevladali zmerni vodniki Severnega Vietnama, ki hočejo graditi socializem doma.

SAIGON, J. Viet. — Podrobno proučevanje razmer in notranjega razvoja v Severnem Vietnamu je odkrilo, da so letošnje poletje prevladali v Hanoi zmerni člani politbiroja, ki dajejo prednost izgradnji lastne dežele pred širjenjem oblasti in komunizma v Južni Vietnam, Laos in Kambodžo. Komunistično časopisje v Hanoi razlaga novi položaj in nakazuje, da bodo morali rdeči v Južnem Vietnamu gledati sami na sebe in se zanašati na svoje lastne sile.

Dolgotrajna vojna je izčrpala sile Severnega Vietnama in zagovorniki nadaljevanja "vojne do zmage" so po neuspehu znane Tet ofenzive pred 4 leti in po letošnji, ki so jo začeli koncem marca, ostali v politbiroju v Hanoi v manjšini.

ZDA bodo veto v ZN poslej rabile večkrat

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Ameriški državni tajnik W. P. Rogers je dejal ob zaključku svojih razgovorov z zunanjimi ministri držav članic ZN, ki so prišli sem na zasedanje glavne skupščine, da bodo ZDA v bodoče nemara večkrat uporabile svoj veto v Varnostnem svetu ZN.

V vseh dosedanjih 27 letih so ga uporabile le dvakrat, zadnjič v preteklem mesecu proti resoluciji, ki je zahtevala takojšnji konec izraelskega vojaškega nastopa proti Libanonu in Siriji, nič pa ni omenjala arabskega pokola izraelskih atletov v Muenchenu, ki je bil dejanski povod za izraelski nastop proti Libanonu in Siriji.

Sovjetska zveza je svojo pravico uporabljala na debelo skozi vsa leta. Med tem ko so bile ostale štiri države, ki imajo to pravico, v njeni rabi zelo pazljive. Poleg ZDA in ZSSR imajo v ZN veto pravico še Kitajska, Velika Britanija in Francija.

— Okoli 4 milijone Američanov in Američank živi v prevoznih hišicah.

Vremenski prerok pravi;

Delno oblačno in mrzlo. Najvišja temperatura do 40. Včeraj je prvič v letošnji jeseni naletal v našem mestu sneg.

Novi grobovi

Louis Erjavec V terek je umrl 88 let stari Louis Erjavec iz Thompson, O., rojen v Grosupljem na Dolenjskem, od koder je prišel v ZDA leta 1906, mož Antonije, roj. Zalar, oče Minnie Racketta, Catherine, Louisa, Edwarda in Tonyja, 3-krat stari oče. Pogreb bo iz Burr pogrebnega zavoda na 116 South St., Chardon, O., v petek ob 10.30 v cerkev sv. Patrika v Thompson, Ohio.

Ugibanja za leto 1976

WASHINGTON, D.C. — Če bodo demokrati letos pri volitvah res hudo izgubili, potem bo reorganizirana stranka iskala novega, privlačnega kandidata za leto 1976. Za enkrat je vsem najbolj všeč sen. E. M. Kennedy, ni pa izključeno, da se bo pojavil še kak drug močan kandidat.

Republikanski konservativci vidijo med tem svojega kandidata za leto 1976 v S. T. Agnewu, ki se temu primerno vede že v sedanjem volivnem boju. Le redki mislijo na J. Connallyja, vodnika "demokratov za Nixona", če bi dejansko prestopil v republikansko stranko.

Prijatelji gov. Nelsona A. Rockefellerja, ki je dvakrat pokušal doseči republikansko predsedniško kandidacijo, govorniki, da bi bilo zanj ugodno leto 1976, četudi bo tedaj star že 68 let. On bi lahko kot "mož sredine" povezal vse republikanske skupine in toliko neodvisnih volivcev, da bi mogel računati na zmagi.

Nadvožno potniško letalo še ni mrivo?

WASHINGTON, D.C. — Ameriško potniško nadvožno letalo še ni čisto mrtvo, četudi je Kongres lani odločil proti njegovi gradnji iz zveznih sredstev. Vodniki Boeing družbe, ki je letalo gradila, govore o obnovi tega napora.

John Ehrlichman, predsednikov svetovalec za domača vprašanja, je tekom svoje poti v Seattle, Wash., namigaval, da bi predsednik Nixon rad gradnjo nadvožnega potniškega letala obnovil in da bo nemara Kongresu predložil, naj odobri za to denarna sredstva. Pripomnil je pri tem, da odločitev o tem še ni padla.

Ameriški letalski strokovnjaki bodo pri morebitnem nadaljevanju gradnje nadvožnega potniškega letala lahko do neke mere uporabljali že skušnjo francosko-britanskega prvega na tem polju. Ameriško nadvožno letalo bo tako dejansko predstavljalo že drugi, dopolnjevalni rod takih letal.

Kitajci bi tudi radi imeli vohunske satelite

TOKIO, Jap. — Kitajska se pripravlja na zgradnjo prvega vohunskega satelita in išče zanj posebne vrste fotografskih kamer na Japonskem, v Evropi in tudi v ZDA.

Raketo, s katero bi vohunski satelit poslala na pot okoli Zemlje, že ima.

Chrysler in American Motors zvišala cene

Komisija za cene je dovolila dvema družbama avtomobilske industrije povišanje cen avtomobilov.

WASHINGTON, D.C. — Komisija za cene je dovolila Chrysler Corporation in American Motors Corporation zvišanje cen avtomobilov letnika 1973 v obsegu kritja stroškov za izpolnitev predpisov o varnosti in o čistosti zraka. American Motors je dobila poleg tega še pravico povišanja za kritje ostalih rednih povečanih stroškov.

Obe avtomobilski družbi sta v nekaj urah po objavi dovoljenja napovedali nove cene, ki pa so nekaj nižje od dovoljenih. Zavedata se ostre tekme v cenah avtomobilov drugih podjetij. Komisija namreč ni dovolila povišanja cen General Motors in Fordu, ko sta za to prosila v preteklem avgustu.

Chrysler bo povišal povprečno ceno pri avtomobilu za \$20, četudi ima dovoljenje za povprečno povišanje \$60.10. American Motors je objavila povprečno povišanje za \$38, četudi ji je dovoljeno za \$144.28. Obe družbi sta izjavili, da veljajo nove cene za avtomobile od včeraj, 18. oktobra. Tako je namreč odredila Komisija za cene.

Nixon bo v ponedeljek iskal glasove v New Yorku

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Nixon bo prihodnji ponedeljek iskal glasove v državi New York, kjer bo tudi gost gov. N. A. Rockefellerja v njegovem privatnem domu pri Tarrytownu.

Predsednik se bo sestal z vodniki volivnega boja iz 11 držav, nato pa bo zvečer govoril v koliseju v Uniondale na Long Islandu.

Jutri, v petek, bo predsednik Nixon v Philadelphiji v Independence Hall podpisal zakon o delitvi davčnih dohodkov z državami in mesti, toda to pot ne smatrajo za politično.

Izbruhi nemške nacionalistične histerije na Koroškem

GORICA, 12. okt. 1972. — Slovenska Koroška doživlja že dober teden izbruhe organiziranega nasilja, ko avstrijski nacionalistični skrajneži noč za nočjo odstranjujejo, mažejo in razbijajo dvojezične table, ki so bile v zadnjem času postavljene na vhodih v kraje, kjer živijo Slovenci. Kakor to zahteva 7. člen avstrijske državne pogodbe iz leta 1955.

Pričelo se je v noči od 3. na 4. oktober, ko je okrog 100 nemških nestrpnih odstražilo v škojcanu ob Klopniškem jezeru kakih 50 dvojezičnih napisov. Kar najbolj preseneča in obenem da misliti, je to, da policija sploh tega divjanja ni hotela preprečiti. Omejila se je na to, da je pazila, da ne bi prišlo do osebnih obračunavanj. "Kažipoti niso vredni toliko kot človeško življenje," to je geslo varnostnih organov, ki so ga seveda prešli z Dunaja. Skrajneži za to navodilo vedno, zato pa brez skrbi divjajo okrog in se izživljajo v sle-

Prenekatera mesta bodo znižala davke vsled zvezne podpore

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Nixon je predložil delitev zveznih davčnih dohodkov z državami in mesti, da bi tem pomagala iz finančne stiske. Prenekatera mesta so se odločila, da bodo po prejemu deleža od zveznega dohodninskega davka znižala davke na nepremičnine, ki so ponekod res postali izredno visoki.

Delež zveznega dohodninskega davka ima dejansko namen izboljšati javne naprave in javne servise po velikih mestih, ki zaradi selitve industrije in bogatega prebivalstva iz njih nimajo za vse to več primernega dohodka. Tako je v prenekaterih mestih že prišlo do razpravljanja o tem, ali naj se denar iz zvezne blagajne porabi za važna skupna zboljšanja ali naj gre za splošne "ljudske potrebe".

Zakon o delitvi dohodkov z državami in mesti za dobo prihodnjih 5 let je Kongres izglasoval in predsednik ga bo jutri slovesno podpisal v Independence Hall v Philadelphiji.

Pakistan šel v pozabo

CLEVELAND, O. — Pakistanski poslanik Muhamed Khan je tekom svojega obiska v Clevelandu, kamor je bil povabljen kot govornik na obedu Cleveland Council on World Affairs preteklo nedeljo, tožil, da se za Pakistan in njegove težave ZDA ne menijo več.

"Mislim bi, da boste s svojimi 600 vojnimi ujetniki v Vietnamu pokazali vsaj zanimanje za 93.000 naših v Indiji," je dejal poslanik. Nato je pripovedoval, kako se tem ujetnikom godi, kako je bilo zadnjih 12 ustreljenih in 40 ranjenih.

Poslanik Muhamed Khan je dejal, da Pakistan ne more priznati Bangladeš, dokler niso rešena nekatera osnovna vprašanja. Indija vztraja med tem na stališču, da vojnih ujetnikov ne more izpustiti, dokler Pakistan ne prizna Bangladeš za neodvisno republiko.

Izbruhi nemške nacionalistične histerije na Koroškem

napisov ni namen samo sebi, temveč zunanji izraz dolžnosti, ki jih je Avstrija prevzela, ko so štiri veslele vrnilo Avstriji njeno državnost in samostojnost. Tedaj je bilo v pogodbi še posebej poudarjeno, da bo država slovenski manjšini zagotovila nemoten obstoj in razvoj. Duh in smisel državne pogodbe nikakor ne moreta biti v tem, da bo vlada obnovljala odstranjene napisne table, temveč da bo ščitila obstoj in razvoj manjšine.

Ščititi koristi manjšine pa pomeni udariti po pobudnikih in izvršilcih gonje proti Slovincem, čemur pa se prav dr. Kreisky očito protivi. Tudi predsednik deželne koroške vlade Hans Sima ni hotel zoper nasilje ničesar ukreniti, le poziv k medsebojni strpnosti je objavil, kot da bi bilo to dovolj. Vse to dokazuje, da so dejansko odgovorni predstavniki avstrijske republike krivi za stanje, kakršno je danes na južnem Tirolskem.

TITO KROTI TOVARIŠE TUDI V REPUBLIKI SRBIJI

Predsednik Tito je p. t. tekli teden po štirih dneh tajnih posvetovalnj po vsem sodeč pripravil odločilne spremembe v Zvezi komunistov Srbije. Tito hoče čvrsto, disciplinirano, centralistično vodeno partijo kot glavno vez SFR Jugoslavije.

BEograd, SFRJ. — Po tednih zakulisnega spora izgleda danes, da je Tito dosegel zmago v sporu z vodstvom Zveze komunistov Srbije v vprašanju politične in gospodarske moči v šestih republikah Jugoslavije. Časopisje poroča, da je Tito dejal, da vodstvo Zveze komunistov Srbije "ni dobro" in da so razmere v njej "nezdrave". S tem vodstvom je vodil pretekli teden štiri dni podrobne razgovore.

Tito je obdolžil srbske partijske vodnike, da sledijo separatizmu, sebičnim ciljem, ki vodijo v spore z drugimi republikami. Pokazal je jasno, da pričakuje, da bo Centralni komitet ZKS na svojem prihodnjem zasedanju vodstvo Zveze komunistov Srbije izmenjal.

Načelnik Zveze komunistov Srbije je 51 let stari Marko Nikežić, bivši zunanji minister in bivši poslanik v Washingtonu, ki je član komunistične partije od svojega 19. leta. Na čelo partije v Srbiji je bil izvoljen leta 1958. Spor je prišel v javnost, ko se je Tito v svojem razgovoru s sodelavcem zagrebskega "Vjesnika" pritoževal nad "nekaterimi ljudmi iz nezdravega intelektualnega okolja", ki se upirajo partijski politiki in zagnatviti discipline v partiji. Na splošno so sodili, da leti ta pripomba na Nikežića, ki naj bi bil član še predvojnega inteligentnega kroga v Srbiji.

Josip Broz Tito je v tajnih razgovorih povedal srbski partiji, da pričakuje od nje, da sama napravi red v svojih vrstah in seveda predvsem v vodstvu. Srbsko partijo je obdolžil, da je iskala privilegirani položaj v Jugoslovanski federaciji, kjer je med 21 milijoni prebivalci 8 in pol milijona Srbov. Protestiral je proti koncentraciji kapitala, bank in trgovskih veledružb v

Srbiji, kar je rodilo odpor in nezaupanje v ostalih petih republikah. Na Hrvaškem je lani to privedlo do javnega upora v "narodnem pokretu".

Vse kaže, da je Tito prepričan, da bo zadovoljil jugoslovanske narode z upravno in gospodarsko decentralizacijo, ki naj da posameznim republikam v roke vse, razen vojske in zunanje politike, za notranjo povezanost in čvrstost Jugoslavije pa naj skrbi močna, složna in disciplinirana, centralno vodena Komunistična partija. V tej Tito ne mara nobene decentralizacije, prav v tem pa je nemara naletel na močan odpor v vseh republikah. Ali je pri svojih 80 letih še dovolj močan in ali ima še dovolj avtoritete za doseg tega smotra, to je vprašanje, ki trenutno zanima tako ljudi v Jugoslaviji, kot izven nje.

Zadnje vesti

WASHINGTON, D.C. — Kongres je včeraj zaključil svoje zasedanje potem, ko je odklonil predsednikov predlog za podelitev polnomočja za omejitve zveznih izdatkov v tekočem proračunskem letu na 250 milijonov. Predsednik Nixon je dejal, da bi bila taka omejitev jamstvo proti povišanju davkov prihodnje leto.

WASHINGTON, D.C. — ZDA in ZSSR so se včeraj sporazumele o novi trgovinski pogodbi, ki naj bi v nekaj letih povečala medsebojno trgovino do skupne vrednosti milijona dolarjev. Do sporazuma je prišlo, ko je ZSSR pristala na plačilo dolga iz druge svetovne vojne iz zakona o posojanjstvu in najemanju. ZSSR bo na račun tega dolga plačala 722 milijonov dolarjev z obrestmi vred do leta 2001. Državni tajnik W. P. Rogers, ki je ta sporazum podpisal je dejal, da pomeni to tudi izboljšanje političnih odnosov med obema glavnima silama sveta. Trgovinski sporazum sta podpisala trgovinski tajnik P. Peterson za ZDA in N. Fatolicev, minister za zunanjo trgovino, za ZSSR.

BELFAST, S. Ir. — Vodniki protestantske Obrambene zveze so sklenili z britansko vojsko v Severni Irski premirje, kar pa še ni ustavilo sporov.

SAIGON, J. Viet. — Dr. H. Kissinger se je včeraj in danes ponovno razgovarjal s predsednikom Van Thieuem. Uradno poročilo južnovietnamske vlade pravi, da Južni Vietnam ne more pristati na koalicijsko vlado, v kateri bi bili tudi zastopniki komunistov, ker da bi bilo to proti ustavi.

PARIZ, Fr. — Tu so se danes sestali na povabilo Francije predstavniki sedanjih in bodočih članic Skupnega trga na posvet o skupnih vprašanjih. Predsednik Francije G. Pompidou je dejal, da mora Skupni trg ostati neodvisen od ZDA, da pa naj bi jim ne bil sovražen.

Iz Clevelanda in okolice

Opreščen — Policijski por. Harry G. Leisman je bil včeraj od porote spoznan za nekrivega smrti Mrs. Thelme Tuck na Sveti večer lani v baru na Bridge Avenue na severozahodni strani mesta. Njegov zagovor je bil, da je streljal v samobrambi.

Davkov ne bo višal — Demokratiški predsedniški kandidat McGovern je sinoči na polurnem televizijskem sporedu tu dejal, da ne bo povišal davkov, če bo izvoljen za predsednika in da bo pomilostil tiste vojne obveznike, ki so se umaknili vojni službi z begom.

Nixon pride — Objavljeno je bilo, da pride predsednik Nixon iskat volivce v Cleveland 28. oktobra. Obiskal bo tudi Parmo.

Nad polovico zbrancev — United Torch kampanja je do včeraj zbrala 59.7% določene vsote; nabrane in objubiljenega je 12.9 milijonov, cilj kampanje pa je zbrati 21.5 milijonov.

V Santiagu v Čile policijska ura

SANTIAGO, Čile. — Položaj je še vedno napet, ko si vlada in opozicija stojita ježno nasproti. Strajku avtoprevoznikov se je zdelo v podporo pridružilo še več drugih skupin, med njimi inženirji in del bančnih uradnikov.

Vlada je uvedla v glavnem mestu policijsko uro od polnoči do 6. zjutraj. Mesto patrolirajo poleg policije tudi vojaki.

Zaradi pomanjkanja govedine je vlada kljub ugovorom prepovedala prodajo te na trgu in v restavracijah vse do decembra. Dolej so jo smeli prodajati le za konec tedna.

Sovjetska zastopnika sta se vrnila v Peking

PEKING, Kit. — S posebnim letalom sta se vrnila sem v torek sovjetski poslanik Vasilij S. Tolstikov in namestnik zunanjega ministra Leonid I. Iljicev, ki zastopa ZSSR v pogajanjih s Kitajci o vprašanju meje med ZSSR in Kitajsko.

Prejšnje leto sta bila v Pekingju že pred 1. oktobrom in sta bila navzoča pri proslavi obletnice nastopa L. R. Kitajske, letos sta s temu izognila.

Narodnostni vojniki razočarani nad Nixonom

WASHINGTON, D.C. — Narodnostni vojniki, ki so se toliko prizadevali za odobritev "programa narodnostne dediščine" v Kongresu preteklo poletje, so razočarani, ko zvezna vlada ni stavila denarja za ta program v nakazilni zakonski predlog.

Dr. Richard Kolm, predsednik Narodne koordinacijske zbornice za narodnostne študije, je dejal, da so on in tovariši "razočarani" in se čutijo, kot bi jih "imeli za norca".

John Connally bo zapustil demokratsko stranko, če...

AUSTIN, Tex. — John Connally, bivši Nixonov zakladni tajnik in sedanji vodnik "demokratov za Nixona", je izjavil, da bo zapustil demokratsko stranko, če bodo po volitvah 7. novembra v njej še prevladovali pristasi sen. McGoverna.

AMERIŠKA DOMOVINA

117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:
\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:
\$20.00 na leto; \$10.00 za pol leta; \$6.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$6.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:
\$20.00 per year; \$10.00 for 6 months; \$6.00 for 3 months

Friday edition \$6.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

No. 202 Thursday, Oct. 19, 1972

Slovenska skupnost za slovenske pravice v Italiji in v Avstriji

Slovenska skupnost je neodvisna politična organizacija demokratičnih Slovencev na Tržaškem. Na svojem zadnjem občnem zboru na Opčinah je sprejela resolucijo, ki je pomembna tudi za Slovence drugod po svetu, ker opozarja na trenutno najbolj pereča vprašanja Slovencev v Italiji in Avstriji. Resolucija se glasi:

Člani Slovenske skupnosti zbrani na rednem občnem zboru v Trstu dne 8. oktobra 1972 soglasno ugotavljajo,

da je reševanje narodnostnih vprašanj Slovencev v deželi Furlanija-Juljska Benečija ter Slovencev na Koroškem nezadovoljivo;

pribijajo,

da so v zvezi z reševanjem slovenske problematike predvsem važni dvojezični napisi na vseh krajih, kjer živi slovenska narodnostna skupnost;

protestirajo,

ker niso doslej še postavljeni dvojezični napisi nikjer v Kanalski dolini in Benečiji in da so samo delno in nezadostno postavljeni na Goriškem, Tržaškem in zadnji čas na Koroškem;

ogorčeno ugotavljajo,

da so delno postavljeni slovenski napisi na Koroškem in na Tržaškem bili zadnje čase predmet šovinističnih in fašističnih izpadov, zato

pozivajo

odgovorne oblasti, da takoj napravijo vse, kar je v njihovi dolžnosti, da zaustavijo šovinistične izgrede ter postavijo v vseh krajih v zamejstvu, kjer žive Slovenci, dvojezične napise tako, kot to predvidevajo ustave, mednarodne pogodbe ter obstoječi zakoni in naravno pravo;

sklenejo,

da se resolucijo o teh problemih, izglasovano na današnjem občnem zboru, pošlje Združenim narodom v New York, mednarodnemu sodišču v Haagu, vladama v Rimu in na Dunaju, deželni vladama v Celovcu in Trstu, ter v vednost SFRJ v Beograd, SRS v Ljubljano ter avstrijskemu konzulatu v Trstu.

Ali so res vsi slovenski politiki odpovedali?

Predsednik Narodnega odbora za Slovenijo Miloš Stare je v Svobodni Sloveniji, ki izhaja v Buenos Airesu v Argentini, objavil 5. oktobra letos pod gornjim naslovom sledeči sestavek, ki bo brez dvoma zanimal tudi prenekatero čitatelje Ameriške Domovine.

II.

Pa to ni bilo le v SLS. Tudi v liberalnem taboru so bili možje, ki so videli jasno in odločno nevarnost komunizma in niso klonili. Sam dr. Kramer mi je še pred smrtjo na bolniški postelji govoril o komunistični nesreči in o nujnosti obrambe proti njej. Inž. Mačkovšek, član izvršnega odbora Slovenske zaveze, je vztrajno deloval za povojno ureditev Slovenije v svobodi. Umril je v nacističnem taborišču. Inž. Bevc, sedanjí predsednik SDS, se je v Sokolski zvezi že pred vojno odločno boril proti infiltriranju komunističnih elementov v Sokolsko zvezo. Kot predsednik Sokolskega vojnega sveta je po okupaciji delal na tem, da bi se Slovenski fantje in Sokoli povezali za skupen boj proti okupatorju. Po začetku revolucije je odločno stal na strani protikomunističnih borcev. Minister Pucelj je bil lojalni sodelavec dr. Natlačena, odločen protikomunist. Umril je v nacističnem taborišču.

Tudi v Socialistični stranki so bili politični delavci, ki niso klonili pred komunizmom. Zato je bil na prvih žrtvih komunističnih atentatorjev socialist Urankar. Dr. Celestin Jelenc, vodilni član Socialistične stranke Jugoslavije, katerega pozna vsa emigracija po njegovih spisih, je bil med revolucijo neuklanljiv borec proti komunizmu, ki ga je smatral za "organizirano podlost". Med revolucijo je komaj rešil življenje pred komunistično kroglo in se izognil nacistični aretaciji.

Opozorim še ne tiste politične delavce, ki so mnogo tvegali, da so slovenski predstavniki v Londonu bili pravilno informirani o razvoju v domovini. Pošljali so jim poročila po tajnih radijskih postajah in drugih skrivnih poteh. Člani Slovenske zveze in njihovi sodelavci so s pomočjo strokovnjakov pripravili načrte za povojno ureditev Slovenije in pripravili strokovne referate o slovenskih mejah za mirovno konferenco.

Mise to je samo bežen pogled na delo politikov in političnih delavcev med revolucijo in okupacijo. Kot vsako javno delo je tudi delo političnih delavcev podvrženo kritiki,

ni ga mogoče zanikati.

13. oktobra bo minilo 30 let, odkar je pod kroglo komunističnega atentatorja padel dr. Natlačena, eden najvidnejših slovenskih politikov in najbolj priljubljen slovenski ban. Njegova smrt je pretresla vso Slovenijo. Z zadovoljstvom so jo vzeli na znanje komunisti s Kidričem na čelu in krščanski socialisti, ki jih je vodil Edvard Kocbek.

Ob tej obletnici smo napisali gornje ugotovitve v skladu s smernicami zadnje poslanice NO za Slovenijo, med katerimi je ena najpomembnejših: Ne moremo se odpovedati resnici.

BESEDA IZ NARODA

Milwauški zapiski

DROBNE VESTI. — Že nekaj mesecev se nahaja v službi strica Sama Allan Penne, sin Olge in Alberta Penne, znanih Slovencev in pevcev pri zboru sv. Jáneza v Milwaukeeju. Sin Allan je pravkar dokončal osnovno vojaško vežbanje v Ft. Leonard Wood, Mo. Predno je odšel k vojakom, je poslušal predavanja na univerzi države Wisconsin. — Znana Cilka Gregorich, vratarica cerkve sv. Trojice v Milwaukeeju, cerkve, h kateri je pred leti spadalo zelo veliko Slovencev, saj so celo imeli svoj pevski zbor, je sedaj v zavetišču sv. Jožefa na 53. cesti in Lincoln. Nič več ni zmogla opravljati dnevnih opravil. Tako se je odločila, da preživi zadnje dneve svojega življenja v miru. Dosti se je nagarala. Veliko je storila dobrega tako za slovensko kakor za katoliško stvar. Kljub temu, da jih ima 91, je še živahna in korajžna. Kjer je sedaj, ima družbo. Z njo sta ga. Rajster in Mary Jamnik. Postrežba je dobra. Zavetišče je v katoliških rokah. Upravljajo ga sestre. Notri imajo kapelo. Imajo svojega kaplana, ki vsak dan tam opravi sv. mašo. Imajo tudi druge pobožnosti. Tako je vse pod eno streho. Poskrbljeno je za dušni in telesni blagor.

Gospod in gospa Ivan Jakos sta preteklo soboto obhajala pomemben družinski praznik. Minilo je namreč 25 let, odkar sta si pred oltarjem obljubila zvestobo za vedno. Kako je hitro minilo. Popraznovala sta med svojimi ožjimi prijatelji in znanci. Tak praznik ni vsak dan! Čestitamo! Mnogo sta šla skozi v življenju, a vendar danes lahko rečeta: Hvala Bogu, da je tako.

Modiceva dva sta se s svojo hčerko Ljudmilo podala na pot v slovensko metropolo Cleveland. Tam so se srečali s sorodniki iz Argentine. Niso se videli več kot 20 let. Imeli so si veliko povedati. Se meni so prinesli pozdrave. Tako izgleda, da imam tudi jaz ljudi po svetu, ki me poznajo. Ja, svet je pač majhen!

IZ POSTNE KOŠARE. — Vsak dan dobim precejšnjo pošto. Kmalu lahko precenim, kaj je kaj vrednega in kaj je za v koš. Imam precejšnjo košaro za razne take odvisne stvari. Vsaj enkrat na teden, če ne dvakrat, moram izprazniti to košaro. Večših je prav natlačena. Večičoma se pritožujem, da mi nihče ne piše. Če mi pa kdo piše, je pa ali račun ali oglas in prošnja in le prav malo koristnega. Če je kaj koristnega, denem na stran in pravim, bom uporabil, ko bom imel malo prostora. Takega prostora je pa bolj malo. Ko je kaj prostora, se mi pa gradivo, ki sem ga prihranil, zdi že malo zastarano ali pa ne odgovarja več potrebam.

SLUŽBA ZA 60-LETNIKE IN ČEZ. — Milwauška javna knjižnica ima posebno poslužno za tiste, ki so stari 60 let ali več. Ta poslužba jih nič ne stane. Posebni knjižni avtobus ima to poslužno. Nabavijo si knjige za čitanje in jih nič ne stane. To se lahko vedno zgodi, kadar se tak avtobus ustavi v vaši bližini. Dnevni časopisi navadno prinesejo dan in uro prihoda teh

avtobusov. Za tiste, ki slabo vidijo, imajo knjige z večjim tiskom. Na razpolago so tudi gramofonske plošče. Kdor nima izkaznice za posojilo knjig, jo lahko dobi zastoj pri avtobusu samem. Če jo že imate, jo prinesite s seboj. Če knjige še niso prebrane, vam bo doba za posojanje knjig avtomatično podaljšana. Če ste knjige prebrali, predno pride knjižni avtobus naokrog in bi knjige radi vrnili, jih lahko vrnete pri vsaki javni knjižnici. Če kdo ni spodoben priti h knjižnemu avtobusu ali poslati kakega sosedu, se lahko poslužijo telefona in bo prav tako postrežen. Telefonska številka je 278-3070. Tudi ta poslužba nič ne stane. Slovenskih knjig verjetno nimajo na razpolago. Toliko se pa nisem zanimal. Številka telefona je tu. Vsakdo lahko pokliče in napravi primerne poizvedbe.

PROTIPODTALEN SEMINAR. — Brez velike reklame so ga pripravili. Sem zasledoval po časopisih, če bom kaj več zvedel, pa nisem nikjer zasledil. Dobil sem le povabilo, če se ga hočem udeležiti. Vršil se je prejšnji teden v Schroeder hotelu. Rad bi se ga udeležil, pa me je delo zadrževalo. Protipodtalen seminar je pripravila krščanska skupina proti komunizmu. Namen je bil, kakor razvidim iz programa, poučiti študente, učitelje kakor tudi ostale državljane o bolezenskem pojavu komunizma, o njegovi razdiralni moči in navdušiti in vežbati jih za delo, ki jim bo pomagalo ohranjati in pospeševati svobodo. Bilo je nekaj prav zanimivih predavanj. Med drugim naj omenim vsaj te-le: Kaj je komunizem?, Castro in Kuba, Resnica o komunizmu, Ustvarjalci nereda, Komunizem in še mnogo drugih. Ugotovitve pri teh predavanjih so sledeče: Ameriki grozijo sile posvečene uničenju njene politične, ekonomske in kulturne dediščine. Te sile so notranje in zunanje. Med temi silami so komunizem, brezvladje in zatrtje vseh pravic. Precejšen uspeh so dosegle te sile s svojo razdiralno močjo. Vsi poskusi v preteklosti zavrti te sile, so se izkazali za nezadostne. Za to so potrebna dejanja oblasti kakor posameznikov. Dejanja morajo sloneti na poznavanju narave, načinov in ciljev sovražnika. To znanje bi moral posedovati vsak državljan. Dejanja morajo biti v skladu z ideali svobode.

To so zelo zanimiva opazovanja, za katera bi želeli, da bi jih vsi Amerikanci poznali in to ne šele sedaj, ampak vsaj pred 30 leti. Vsaj nekaj. Upajmo, da še ni vse zamujeno.

POGLEDI. — Med drugo pošto dobim veliko političnih izlivov te ali one vrste. Zanimivo, kako se vsakdo poganja, da bi prodal svojo kramo in ostal na krmlju. Vendar je zanimivo pri vsem tem, kako nekateri gledajo, kaj je pomembno za narod pri tej volivni borbi. Izgleda, da so nekateri bolj blizu čutenju ljudi kakor drugi. Tu pred seboj imam oceno le enega izmed mnogih. Po njegovem je glavni problem ekonomski. V potrdilo tega navaja, da se je povečala inflacija, kar se pozna pri po-

rastku cen, posebno pri hrani in tam je res vsakdo občutljiv. Druga taka občutljiva točka so bolnišnice. Tam cene rastejo kot gobe v dežju. Od leta 1969 kar 35.5 procentov. To tudi boli, ker človeka zadene v žep. Druga večja postavka po njegovem je nezaposlenost. Tu je prizadet davkoplačevalec, ker mora plačevati za tiste, ki gredo na dobrodelnost. Nadalje se mož dotakne federalne vlade češ, da preveč zapravlja. Razsipa z denarjem, kot bi vodo zlival. Zunanja trgovina ima izgubo. Več uvozimo, kot izvozimo! Tako gospodarstvo, zaključuje ta možakar, nas vodi v večjo revščino.

Naj že bo, kakor hoče. Nekaj ima le prav. Godrnanje ne bo spremenilo položaja. To iz moje- ga poštnega nabiralnika. Pa nikar ne zamerite. Pa še drugič kaj!

V spomin nasilni žrtvi

EUCLID, O. — Zjutraj v soboto, 7. oktobra, zabrni telefon in Mr. Jakob Strekal pove: "Sinoči ob pol devetih so strica Jožeta roparji v njegovi hiši ustrelili..." Ostrmel sem ob tej strašni novici. Saj bo ravno tri tedne od tega, ko sem ga spoznal. V tem listu — 28. sept. — sem opisal pot v Toronto, kamo smo to pot doživljali. Tako globoko se mi je vtisnil v spomin, da zdaj v duhu zrem njega pred seboj. Prvič sem se srečal z njim, pa je name naredil vtis ljubeznivega človeka, da si ga radi njegove odkritosti moral spoštovati. Delno, kolikor nam je kratko odmerjen čas dopuščal, sem se seznanil z njegovo življenjsko dobo.

Rojen je bil 1. 1895 v Zvirčah, fara Hinje. Pri svojih 77 letih je bil še kar krepak in čil. Zanimivo je bilo njegovo pripovedovanje, kaj je doživel v prvi svetovni vojni od 1. 1914 do 1918. Radi hrabrosti je bil trikrat odklikovan. Na fronti v Galiciji in soški fronti pri Kobaridu je doživljal vse strahote peklenke vojne. V Ameriko je prišel leta 1921. Zaposlen je bil pri American Steel & Wire Co. Tam je v znoju služil svoj kruh do upokojitve.

Žal, da se je naselil v kraju, ki je v zadnjih letih tako spremenil svoje lice. Kar začuden sem bil, da je zdaj ta sosesčina naseljena s črnimi prebivalstvom, ki je bilo zanj tako usodno... Je res: rodili smo se, da bomo morali umreti, ki smrti nihče ne uide. Če je ločitev težka ob naravni smrti, kakšen občutek pa imamo, če se ponovi Kajnovno dejanje nasilne smrti! Kako je ta zločin odmeval Kajnovne hudobije, prevzel vse, ki smo pokojnika poznali. Saj delimo bolečino s Strekalovim sodrostvom, ki predvsem nje je strašno prizadelo. Kako bi si želeli, da je ta zločin zadnji... Toda živimo v čudno napetem stanju, ki se to dnevno ponavlja; doklej še — se sprašujemo? Ali res ni mogoče poskrbeti za varnost, zločinstvo omejiti? V takem razpoloženju bi dana oblast morala od svoje strani krivice kaznovati in poiskati, ne da se svobodno z revolverji po ulicah sprehajajo.

Zdaj, dragi pokojnik, je vse, kar te je priklepalo na ta svet, za teboj. Nisem slutil, da tam pred tvojim domom, ki so ti nasilno vzeli življenje, se ob slovesu zadnjič vidiva. Saj sem si tako želel — ki sem v tebi videl dobrega človeka — še srečati s teboj. V pogovorih z nečakinjama Mrs. Eleanor Milicki in Mrs. Mary Boštjan si sanjal o obisku domovine prihodnje leto. Bil si dober pevec, veselega značaja, da te je vsak spoštoval.

Bral sem, da je nekje pisatelj John Donn zapisal to: "...no, ben človek ni otok povsem zase; vsak človek je kos celine. Ob smrti vsakega človeka je mene manj, kajti vključen sem v človeštvo. In zato nikdar ne poš-

ljaj spraševat, komu zvoni — zvoni tebi." Tako z njim smo zgubili vsi, ker ni nadomestive. Soprogi, sorodnikom sožalje. Rajnemu pa raj in počitek!

M. T.

Vesele in žalostne ure slovenskega škofa

CLEVELAND, O. — Dne 29. sept. t. l. je praznoval ljubljanski nadškof, slovenski metropolit dr. Jožef Pogačnik 70-letnico življenja, česar se je spomnila tudi Ameriška Domovina. Sam je odklonil vsako proslavo tega svojega življenjskega jubileja. Sprejel pa je pnudbo svojega stolnega kapitlja, da je ta dan vodil v ljubljanski stolnici evharistično slavoje, pri katerem bi z njim somaševali člani stolnega kapitlja in Duhovniškega sveta. Pri tej daritvi naj bi prosili predvsem za svetost in zvestobo duhovnikov in za nove duhovniške poklice.

Uvodno besedo k slavnostnemu bogoslužju je spregovoril pom. škof dr. S. Lenič. Cestital je nadškofu k njegovemu življenjskemu jubileju in mu želel božjega blagoslova še tudi za v prihodnje. Poudaril je obenem, da ta večer ne gre za zunanje proslavljanje, marveč za rast in poudarek edinosti duhovnikov s svojim nadškofom.

Nadškof je v svojem odgovoru prosil navože, naj se z njim Bogu zahvalijo za vse dobrote, ki jih je prejel v življenju. Nato pa je nadaljeval:

"45 let že pridigam, pa še nikoli nisem govoril o svoji osebi. Tudi danes ne mislim. Moram pa zaradi vas spregovoriti o svoji službi. Bog mi je naložil škofsko službo v sila odgovornem času — v času koncila in v prvem desetletju po koncilu, ko se Cerkev prenavlja, na eni strani vesele in vedro pomlajuje, na drugi strani pa trpi boleče krče zaradi kriz znotraj Cerkve same. Pri nas so se dogodile tragične, v srce boleče stvari, ki morejo greniti življenje vernikom in pastirjem. Naj nekatere odkrito povem. Nekaj duhovnikov doma ali v tujini je pustilo službo pri oltarju. Precej ljudi je Cerkev obrnilo hrbet, toliko neronenih življenj se ubija, del mladine je duhovno zgubljen in bo od nas zahteval odgovor za njihove duše.

Vendar moram omeniti dokaj svetih reči. Naše cerkve niso tako prazne kot marsikje na zahodu. Število obhajil raste in to je poročilo za lepo bodočnost. Za prizidek k Teološki fakulteti v Ljubljani ste se tako zavzeli, da je bil to razveseljav plebiscit, koliko je še vere pri nas. Omeniti moram še eno, kar je škofu v težavnih dneh velika tolažba: naši duhovniki so svojemu škofu zvesti in vdani, za kar jim bodi noč izrečena posebna zahvala.

Po koncilu je slog cerkvene avtoritete drugačen. Pastirska služba naj se ne izvaja avtoritarno, temveč kolegialno. Škof naj se s svojimi duhovniki posvetuje, dogovarja, razgovarja, čeprav glavno odgovornost nosi sam. Hvala vam, sobratje, za zvesto sodelovanje in soodgovornost pri vodstvu škofije.

Pred nekaj dnevi smo v novem brevirju brali pridige sv. Avguština o dušnih pastirjih. Kar je sv. Avguštín govoril svojim vernikom, bi vam tudi rad ponovil. Rekel je: Z Vami sku-kaj živeti, to mi je v tolažbo, vaš pastir sem, tega me je strah. Zavedam se, kakšno odgovornost nosim. Prosim, da mi jo olajšate s tem, da spolnite, kar vam kot škof naročam."

(Po Družini, 15. okt. 1972.)

J. S.

Ko se umakne poletje

MILWAUKEE, Wis. — Ko se poletje umakne, se umakne tudi vročina. Na dan 21. septembra, ko sta dan in noč enako dolga — vremenoslovci in enu je jo ta dogodek "ekvinokcij", prevzame jesen vso oblast od poletja nad vsemi bogatimi zemeljskimi dobrinami in čudovito naravno lepoto. Mesec oktober, ki ga mi imenujemo vinotok, je Bog najbolj blagoslovil, kajti skoro ni države, da jo ne bi obdaril s soncem, vinogradi, grozdjem in vinom. Amerika, ki do pred nekaj leti ni bila tako znana po svojem vinu, je sedaj posebno z odličnimi kalifornijskimi vini znana tudi po ostalem svetu.

V Evropi sta s svojimi kvalitetnimi in sortnimi vini najbolj cenjeni Italija in Francija. Jugoslavija je po svoji vinski kvaliteti in sortni produkciji peta v Evropi. Letos bodo v Jugoslaviji pridelali od 120,000 do 125,000 vagonov grozdja, iz katerega bodo dobili okrog 60,000 vagonov vina. Poleg domače uporabe bodo iz različnih sort vina napolnili 200 milijonov steklenic za izvoz in ljubitelje dobre kapljice. Velik napredek vinogradništva je dosegla Srbija v Podonavju, okoli Smedereva, v okolici Niša, Zupi, Makedoniji, na Kosovu in v Vojvodini. Tudi na Hrvaškem, posebno v Dalmaciji pridelujejo odlična bela in črna vina, znana širom sveta. Meni kot dobremu Kranjcu in velikemu prijatelju dobre kapljice — včasih tudi slabe, naj bo dovoljeno, da si osvežim spomin na naša visokokvalitetna in odlična štajerska, dolenska in primorska vina, kjer so že naši stari očaki pod lipami modrovali, rajali in v svetle kozarce vince natakali, da so ga pili in bili veseli.

V Slovenij najbolj kvalitetna in sortna vina pridelujejo na Štajerskem. V tem podravskem vinorodnem kraju se mešajo tokovi panonske in alpske klime, kar napravi vino zelo okusno. Podravski rajoni obsegajo sledeče okoliše: mariborski, srednje Slovenske gorice, Radgonske-Kapelske gorice, Ljutomerške-Ormoške gorice, Prekmurške gorice in Haloze. V mariborskem okraju pridelujejo odlična vina ritoznojčana, pekerčana in rizling. V Slovenskih goricah je doma beli burgundec (iz Vurberka). To vino dosega vsako leto najvišja priznanja na svetovnih vinskih razstavah. Radgonski-Kapelski vinogradi rodijo peneca se vina in izvrstni traminec. Ljutomerške-Ormoške gorice nudijo prijetna aromatična in kvalitetna vina, kot so sauvignon, šipon, laški rizling, traminec in burgundec. V Halozah, na strmih vinogradniških legah, dozorevajo sortna vina traminec, burgundec, muškata, silvanec, otonel, renski rizling in šipon.

Dobra, lahka namizna vina prideluje Dolenska. V tem savskem predelu so sledeči vinorodni okoliši: Šmarsko-Savinjski, Bizeljski, Krško-Gorjanski, Novomeški, Mokronoški in Belokranjski. Šmarski, Savinjski, Bizeljski vinogradi rodijo lahka bela in rdeča vina. Krški, Gorjanski, Novomeški in Mokronoški vinogradi dajejo lahka bela in rdeča namizna vina, med njimi je najbolj znan in cenjen cviček. To je vino, ki ga lahko skremeš par kozarcev več, ne da bi imel kake neprijetne posledice. V Beli krajini je znana metliška črnina.

Močna bela in rdečo-črna vina so doma na Primorskem. V tem Primorskem-Kraškem okolišu so sledeči kraji: Brda, Vipava, Kras in slovenska Istra. V Brdih sta odlični vini rebula in merlot. V Vipavi pridelujejo odlično črnino merlot in lahko belo namizno vino vipavec. Na Krašu pridelujejo izredno sortno rdeče vino teran, v Istri pa so priznana (Dalje na 3. strani)

F. S. FINZGAR:

ECCE HOMO

Holnikov nočno
PRVI MAJNIK

Kipeči oblaki dima so se dvigali počasi in tiho pred oltarjem. Plamenčki sveč so pobledeli, keruba sta upognila še globlje povešeni glavi in vse cvetje na oltarju je sklanjalo kelihe. Celo Madona — Roža skrivnostna — je nagnila kronano glavo; vse oltar je bil zavil v dehtečo tanci.

Orgle so onemele, po cerkvi so se zganile in upognile bele dekliške rute kakor čašice na šmarnici. Glas zvončka je zatrepetal nad ljudstvom, ko se je trkalo na prsi...

Sredi oblačne tančice je pa žarelo kakor ogenj — in iz ognja Ljubezni je blagoslavljaj Zveličar množico in ji govoril: "Pridite k meni vsi..."

Glas zvončka je zamrl. Orgle so zabučale, ljudstvo se je dvignilo in zašumelo. Dva živa potoka sta se spustila od cerkve sv. Štefana navzdol in se razkropila kakor božji blagoslov po pisnem polju. In vsak, dasi je priromal s križem obložen k cerkvi, se je vračal — takisto s križem od cerkve. Toda njih korak, oči in smeh so razodevali, da jih križ ne stiska k tlom. Zdelo se je, da nosijo križ kakor zastavo, ki plava v večernem vetru.

"Pridite k meni vsi — jaz vas pokrepcam..."

In tedaj sem že stal sredi mračne cerkve. Vonj kadila mi je božal razbolele živce. V srcu ni bilo strahu, v duši ni bilo bolesti in na rami nisem občutil križa. Ustnice so se mi premikale kakor otroku, ki išče be sede, ki poskuša prve slovke. Pa ni bilo besed in ni bilo molitve iz ust. Stal sem pod tihim svodom, koder je na valovih kadila je še donela izpeta pesem.

Vse moje bitje, vsak dih in vsi udarci v sencih — vse je bilo molitev, za katero ni še besedi in jih ne bo nikoli na zemlji... In iz te molitve je rasla moč, se je porajal pogum, da sem odšel krepak za množico in kakor ona tudi jaz nisem več občutil križa na upognjeni rami.

Pred cerkvijo sem obstal.

Izza Triglava so goreli živi plameni. Po Karavankah se je po redkih sneženih poljih igrala večerna luč. Skozi led mrzlih vrhov je dihal pomlad, je vstajalo življenje s silo, ki stre vse, življenje, ki rodi iz ledenih kapljic deročo hudournike, življenje, ki zatrosi smrt in trohnobo v seme, da požene zeleno klico, ki rodi rožni cvet. Pred mano se je prostiralo s plugom vse križem rezano in ranjeno, z zeleno ozimino obrobjeno, z zborom trobentic in zvončkov opevano — prelepo Sorško polje. Izza Homa je poveval mlačen zahodnik, mladi listi na drevesih so trepetali. Z vetrom je donelo iz gozda: "Kuku!" — Enkrat — sedemkrat — brez konca.

Tedaj so se mi razširile prsi, srce je začutilo majevsko življenje, prsi so mu bile preozke in ključalo je: ven, ven, iz ječe, ven — v življenje!

Tudi sedaj, kakor pod cerkvenim, mračnim svodom, so se zganile ustnice in iskale govornice — in iskale pesmi, da bi spregovorile, da bi zapele v ta zbor in živele žive med živim življenjem. Toda tudi sedaj so bile ustnice usta jecajočega otroka, ko zagleda prvič zeleno trato, kjer se pasejo bele ovčice in igrajo mlada jagnjeta. Oči zagore, roke se širijo, srce kljuje, besede pa ni iz na pol odprtih ust. Bil sem jecajoč otrok. Od zemlje, iz kipečih mladih livad je odmevalo do nebes: "Te Deum — laudamus..."

Takrat pa me je nenadoma zopet zabolelo.

Tista tanka, kakor nož ostrabolečina — grenka moja znanaka! Prsi so se skrčile, srce je vztrepotalo. Roka, ki je nosila križ kot veseli prapor, je omagovala, križ se je nižal in donizal ter legel s težko težo na ramo, ki je zajejala in se upognila pod njim.

Za Triglavom je ugasnila luč, na Sorško polje so legle mračne sence. Iz senc se je pa dvignila daleč tam na skrajnem robu polja, pod Kamniškimi planinami, samotna gomila. Na njej so cvetele hiacinte.

In spoznal sem gomilo. Po pesmi sem jo spoznal, ki so jo ponavljale hiacinte, vse solzne v večerni rosi: "Samo pomladi nikar!"

Tvoja pesem, dragi Anton!

Ker sem umel tebe in tvoje srce, sem slutil, da umem tvojo pesem. Pa je nisem! Nocoj to uro, ko je poteklo leto od tvoje smrti, ko se je tudi nadme nagnil isti grozeči meč, nocoj to uro razumem, da te nisem razumel in da nisem občutil v dnu duše tvoje solzne prošnje: Samo pomladi nikar! Nisem je občutil do te bridke ure. Danes pa jo občutim, danes jo ponavljaj moje srce, danes jo govori, kakor bi bila pesem njegova in ne tvoja lastnina. V tem hipu čuti srce, kako je prikovano na ta lepi božji svet, kako je zraščeno s temi livadami, kako povezano s temi planinami. In nad vse te vezi je dvignjen meč, ki utegne zamahniti v hipu kakor blisk skozi zrak, in vezi se zdrebo v prah — in v prah se zdrebo to ubogo srce...

V drobu je kljuvala bolečina, kakor gloje črv v mozgu jablane. Pleča so se upognila niže, križ je bil težak, srce je vse plaho vztrepotalo.

Oči sem zatisnil, Sorsko polje je zagrnila noč, truden in ves potrt sem se sključil na ograjo pred cerkvijo svetega Štefana.

Sam — v boju z življenjem za življenje.

V tem hipu, ko sem zaklopil oči in pokrtil lice z rokami, sem zagledal v mesečini Zveličarja, kako je klečal skrušen na tleh, na gori — na golem kamnu... Nad njim so strmele oljkove veje v nebo, neme, tihe, in se čudile. Zveličar je truden dvignil glavo, razprostrl roke in se ozrl v nebo. Njegove oči so vrelle v solzah, na skali, kjer je slo nela prej njegova glava, je mesec preplašen uzrl krvave lise in zbežal z grozo za oblak.

Vztrepetal sem. Ustnice trpečega Zveličarja so se zganile, iz prsi, z bridkostjo napolnjenih, je dihal prošnja v nebo:

"Oče, ako je mogoče, naj gre ta kelih trpljenja mimo mene..."

Se bolj sem zadržel. Rok nisem mogel ganiti od obraza. Zakričal bi bil. Pa ni bilo glasu. Samo duša, samo srce je jecalo: "O Kristus, o Zveličar! O Bog — in človek!"

In od kesa in sramu me je prevzelo, ko sem pomislil, da še nikdar nisem zadosti gorko občutil te Zveličarjeve prošnje, te njegove groze pred smrtjo — iz ljubezni do nas izvoljeno.

Zdel sem v nejasnih hipih, v ušesih mi je bučalo kakor diskord smrti.

Tedaj se je oglasilo nenadoma za menoj in se sladko smehljalo in se grenko rogalo: Življenje — ha! Kaj je življenje! Kaj ti je dalo, da ga ljubiš?

Si dobil za delo plačilo? Za trpljenje prejel naslodo? Ker je tvoja dobrota često križana, mar zato ljubiš življenje?

Ker si izpil čašo sladkosti, pa ti je življenje zanjo natočilo še gorjupih kelihov?

In to nehvaležno življenje ti ljubiš? Na to se vežeš? Bedak!

Cesta iztreblja amazonske Indijance

Cesta "Transmazonka", ki so jo pričeli graditi leta 1964, bo največje avtocestno omrežje na svetu. Pet tisoč kilometrov od severovzhodnega konca Brazilije do peruske meje, pet tisoč kilometrov skozi pragozd in neiztrebljivo grmovje, pet tisoč kilometrov po rdečem blatu "zelenega pekla": cesta razvoja je obnem cesta smrti. Tam, kjer gredo mimo buldožerji, Indijanci umirajo. Leta 1964 jih je bilo dvesto tisoč, danes jih ni niti sto tisoč.

Tri milijone brazilskih Indijancev je že od vsega začetka portugalske kolonizacije bilo namenjenih suženstvu. Izkoriščanje in boleznijo so jih stalno redčili. Danes streljajo nanje, sežigajo jih z napalno in jih zastrupljajo.

Primer: ko je ena izmed cest prišla do državnega parka Xingu, velikega rezervata, kjer je dva tisoč Indijancev iz štirinajstih plemen, je rezervat presekal natančno po sredini. Danes so Indijanci Xingu čisto blizu izginotju, saj se ne morejo braniti proti boleznim, ki jih s seboj prinaša civilizacija: tuberkuloza, ošpice, malarija, alkoholizem. Poleg tega vemo, da je brazilska služba za zaščito Indijancev (SPI) kriva desetkanja plemen. Pred štirimi leti je brazilska vlada končno priznala, da je SPI "leglo korupcije in slepega ubijanja". Poleg tega je z vednostjo SPI Indijancev bilo ukradenih za 62 milijonov dolarjev imetja, da ne govorimo o strašnih pokolih.

Pleme Cintas Largas so napadli z dinamitom, Beicas-de-Pau pa so uničili z zastrupljeno hrano. Toda kljub temu, da je SPI in še 58 uslužbencev bilo obtoženih zločinov (od poneverbo umorov), nihče ni nikoli stopil pred sodišče.

Vlada je držala obljubo in razpustila je SPI, namesto tega pa ustanovila nacionalno indijansko ustanovo (Funai) s ciljem, da bodo spoštovali "indijanski narod in njegove ustanove" in jim zagotovili "stalno lastništvo in izključno uporabo zemlje in naravnih bogastev." Toda obljube v Braziliji še ne delajo dolga.

Pred kratkim so npr. poslali oddelek policije, da bi preveril "informacije", po katerih je dvesto Indijancev Macuparic prisiljeno delati, ne da bi dobivali plačo. Več tednov bo treba samo za potovanje patrolje tja in nazaj.

Plemena, kot so Acurinisi, ki so svetle polti in modrih oči, bodo morala iz svojih vasi, da

bodo dala prostor strojem, inženirjem, iskalcem rude in pustolovcem. Pleme Tapirapes, ki stoletja živi v močvirjih Mata Grossa, so nasilno preselili v rezervat, kjer bodo le redki preživeli. Eden glavnih branilcev Indijancev, Antonio Cotim, se je naveličal hinavščine v vladi in odstopil je s funkcije v Funai, češ da je postala "grobar Indijancev".

Takšno razočaranje je razumljivo. Današnja Brazilija je žrtev gorečnosti za "gospodarski razvoj", kar pa uradno dokončuje tisto, kar se je prej delalo v anarhiji: iztrebljanje Indijancev. Sedanji šef Funai, upokojeni general Jeromino O Bandeira de Melo, je v nekaj besedah dobro povedal, kaj dela vlada, ko je rekel: "Ne bi smeli dovoliti, da bi pomoč Indijancem ovirala razvoj države." Neki visoki uradnik iz Brasije pa je izjavil: "To je naše potovanje na Mesec, to cesto potrebujemo, pa naj stane, kolikor hoče."

Tak način je pred kratkim javno obsodilo osemdeset brazilskih zgodovinarjev in sociologov. Med drugim so rekli: "Preživele Indijance danes opisujejo kot nekoristne, torej kot škodljivo oviro za razvoj in napredek naše države."

V Braziliji se — podobno kot v ZDA — ne bodo kolektivno vzemirili zaradi usode Indijancev, dokler ne bodo postali zgodovinska posebnost.

Ko se umakne poletje

(Nadaljevanje s 2. strani)

na črna vina refoško, merlot, kabarnet in istrska malvazija. Naj še omenim vinski strup "šmarnica", ki je razširjena na Štajerskem in vino izabela, ki ga delajo iz grozdja na brajda pri hišah.

Nihče ne hodi rad v vas k mrzlim dušam, k zaspancem, in nihče se ne zbira okrog kola. Zbiramo se radi okrog ognja in vina, ki sta simbol topline in življenja.

L. G.

Lastniki hiš

Skoraj polovico vseh družin v ZDA lastuje svojo lastno hišo, to je večji odstotek kot kdajkoli v preteklosti ZDA.

ZSSR podpisala dogovor o cenah prevoza po morju

WASHINGTON, D.C. — ZDA in ZSSR so se pretekli teden pogodile o prevozu žita iz ZDA v Sovjetsko zvezo. Žito, ki ga je ZSSR kupila v ZDA, bo prepeljano v ZSSR do ene tretjine na sovjetskih ladjah, do ene tretjine na ameriških in do ene tretjine na ladjah drugih držav.

Sovjetska zveza bo plačala ameriškim ladjam za prevoz najmanj \$8.05 za tona iz pristanišč ob Mehikem zalivu v ZDA do pristanišč v Crnem morju v ZSSR, največ pa 110% svetovne prevozne cene na tej poti. Ta cena je bila sredi poletja letos nekako \$5.50 do \$6.50, pa je nato zaradi obsežnih ruskih nakupov žita v ZDA poskočila na \$9 in trdijo, da utegne porasti celo na \$12.

Sporazum o tem je bil podpisan pretekli teden in pomeni prvi večji korak v razširjenju pomorskega prometa in medsebojne trgovine. Prvič po l. 1963 so ameriška pristanišča odprta ladjam Sovjetske zveze in Unija pristaniškega delavstva je pristala na nakladanje in skladanje teh ladij, kar je doslej vztrajno odklanjala.

Poljska bo plačala stare bonde

NEW YORK, N.Y. — Poljska vlada je pristala na plačilo 2% obresti in glavnice za bonde, ki jih je Poljska prodala v ZDA pred drugo svetovno vojno v vsoti za okoli 41 milijonov dolarjev. Te bonde so tedaj večji del kupili Poljaki v ZDA.

Cetudi so bili kriti po Foreign Bondholders Protective Council, ustanovljenem po pok. predsedniku F. D. Rooseveltu, je njihova cena padla na 9% nominalne vrednosti. Sedaj se je seveda dvignila, ko bo njihovo plačilo čez par let dokončno urejeno.

Zastopnik Al Fatah ustreljen v Rimu

RIM, It. — V ponedeljek ponoči je bil ustreljen pred svoji domom v predmestju Rima 38 let stari uposlenec libijskega poslaništva Jordanijec Abdel Wil Zuaiter iz Nablusa, ki je bil po izjavi Al Fatah v Bejrutu, glavni zastopnik te gverilske arabske organizacije za Italijo. Bil naj bi tudi bratranec Jasira Arafata, glavnega vodnika Al Fatah.

Arabci trdijo, da ga je ubila tajna izraelska služba, ki pa se je temu umoru javno odrekla.

Švicarji ne bodo razredčili divjadi v naravnem parku

V švicarskem naravnem parku Graubunden so nameravali letošnjo jesen odstreliti vsaj tisoč jelenov in srnjadi, ker so se živali preveč razmnožile.

Zdaj so oblasti opustile misel zaradi silovitih protestov prijateljev živali.

Help Wanted — Female

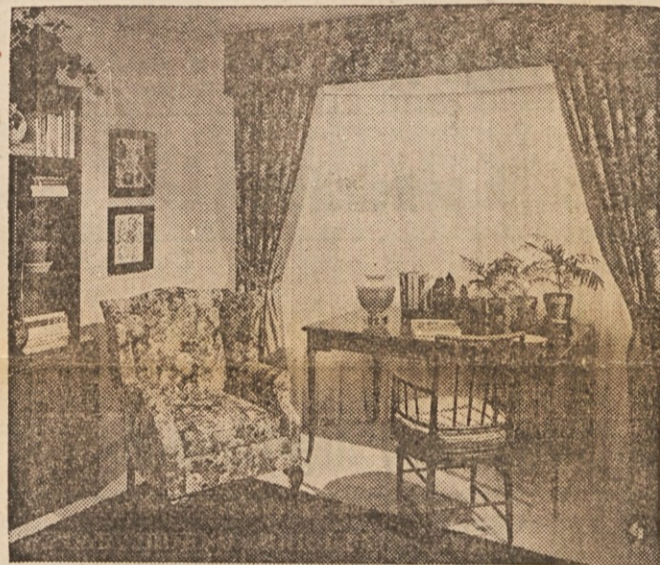
Part time woman wanted to work in bakery. Must work on Sundays. Call 361-1863 (206)

Male Help Wanted

Punch press and sheet metal set up man for lamp manufacturer. Experienced. Hourly rate, steady work. Apply at Acme Lighting Products 1667 East 40th Street (205)

HELP WANTED

Sheet metal fabricator for lamp manufacturer. Experienced in layout and machine set up. Steady work, good hourly rate. Apply at Acme Lighting Products 1667 East 40th Street (205)

YEAR 'ROUND BRIGHTNESS—Waverly's all-cotton print can't be beat for practicality in slipcovers and draperies. Whether it's a permanent installation or a refreshing change for fall or summer, the Aston Hall print combines beauty with easy care. Both the slipcover and the drapery can be laundered or drycleaned to perfection, insuring a fresh, bright room the year 'round.

PRIJATELJA — Psi in mačke se ne gledajo radi, vsaj običajno ne, toda tale 5 mesecev star tigrč Bombat se prav dobro razume z nemškim ovčarjem Zekejem, ki stoji za njim na sliki. Zvirita skupaj, odkar je bil Bombat star par tednov. Slika je bila posneta v Japanske Village v Buena Parku v Kaliforniji.

Četrtno za hrano
Povprečna ameriška družina porabi okoli eno četrtno celotnega dohodka za nakup hrane.

MALI OGLASI

Stanovanje oddajo
Petsobno stanovanje oddajo na 1107 Addison Rd. Kličite po 6. zvečer 432-3759 ali 881-9243. (Oct. 12,13,26)

V najem
Oddamo 4 sobe zgoraj na 6013 Bonna Ave. Vprašajte zadrž, zgoraj, na 6011 Bonna Ave., ali kličite 881-7122. (203)

NAPRODAJ
"Colonial" hiša, severno od Lake Shore Blvd. 3 spalnice, 2 kopalnici, formalna jedilna soba, dodelana klet, dvojna garaža z gorkoto, zaprta veranda. V odličnem stanju. V bližini St. Joseph in Villa Angela višji šoli. Kličite 481-1325 (203)

V najem
Oddamo 5 sob, na novo dekorirane, javne naprave na razpolago, blizu fare Immaculate Conception na Superior. Kličite 381 4535 —(203)

Pohištvo naprodaj
Pohištvo za 5 sob v dobrem stanju, šivalni stroj in air conditioner ugodno naprodaj. Kličite 361-7065 —(202)

V najem
5-sobno stanovanje zgoraj, kopalnica, garaža, velik vrt, da se lahko posadi in vseje zelenjavo. Pridite pogledat na 18, 19, 20 oktobra po 6. uri zvečer, v soboto in nedeljo celi dan na 1209 E. 176 St. (203)

Naprodaj
Lesene-železne šolske klopi, v dobrem stanju, \$3.50. Zaloga omejena.

St. Ann's Office
Cedar and Coventry Rds. (203)

Delikatesen-Mlekarna trgovina
naprodaj, dober posel, v Grove-wood okolici, \$7,900. Lahko kupite s poslopljem ali ne.

Eastlake
Nova ranch hiša, 3 spalnice, priključena dvojna garaža. \$29,900. Bayridge Blvd. in Willowick 2 novi ranch hiši, 3 spalnice, polna klet. \$29,100 in \$30,600.

Euclid—Russell razvoj (development)
novi zidani ranči, dvojni priključeni garaži, tri spalnice, polna klet. Se lahko takoj selite.

UPSON REALTY
499 E. 260 St. RE 1-1070 (203)

Hiša naprodaj
Enodružinska hiša, 7 sob, 3 spalnice zgoraj, 1 spodaj, garaža za 2 kare, v dobrem stanju. Ugodna cena. Kličite 261-2487 ali 944-2182. (207)

V najem
Ena soba, kuhinja in kopalnica 1190 E. 61 St. Kličite 361-5565 —(203)

Naprodaj
Enodružinska hiša v Ribnici na Dolenskem. Poizve se ako kličite 268-0231 od 5. ure dalje. —(206)

V najem
4 lepe, na novo dekorirane sobe in kopalnica, samo odraslim v okolici sv. Vida. Kličite 361-5887 (17,19,20 okt.)

V najem
Oddamo 4 sobe, zgoraj, na E. 78 St. med Korman and St. Clair Ave. Kličite 881-2345. —(208)

Carst Memorials
Kraška kamnoseška obrt
EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV
15425 Waterloo Rd. 481-2237

ČRNA ŽENA ZGODOVINSKA POVEST

Glavna njihova četa je gotovo še ostala v Radovljici, ali pa je šla proti Dolini, zakaj na Bled je prišel le ne posebno velik oddelek, navadno pa Turki poplavljajo v velikih množicah. Kakih šestdeset se jih je priplazilo po stezi; ti so vsekakor hoteli napasti naše pri votlini; so jih pač morali na kak način izvohati, saj pravijo, da ima Turek dober nos.

"Ali so jih skozi Brda kar tako pustili mimo iti?" je vprašal Štefulček.

"Pustili? Kdo pa naj bi jim branil? — Mlajši so vsi oboroženi pri naših četah, žene in otroci so v votlini; kar jih je pa še ostalo doma, so se pa samoposebi umevno zbal take množice turških tako groznih vojakov. In pa, ker so prišli tako nenadoma in nepričakovano, nihče ni mogel razmišljati, kako bi se jim ustavil."

"Kdo pa je prvi opazil, da so Turki tu in da se bližajo Spiku," je zopet radovedno vprašal možek.

"Jaz sem opazil," je odgovoril hlapec; "splezal sem namreč na ono visoko jelko tam ob Bregarjevi hiši, da bi se nekoliko ozrl po okolici, kaj se godi. Ko sem tako že kake pol ure ogledoval okoli sebe, sem naenkrat opazil, da se je v Bregarjevi hiši začelo močno kaditi in da so vsa okna postajala svetla in vedno svetlejša. To se mi je pa precej čudno zdelo, ker sem dobro vedel, da pri Bregarju ni nikogar doma..."

"Kje pa so Bregarjevi?" ga je nagloma prekinil France, ki doslej ni znil besedice, ampak le zamišljeno poslušal ves pogovor in nestrpno čakal, kdaj bo slišal kaj o svojih.

"Kje da so Bregarjevi?" je začudeno pogledal hlapec in nekoliko pomislil; "čakaj; Zalka, njena sestra in otrok so šli že danes opoldne v votlino pri 'slepem Bogu', kjer so z drugimi ženskami vred popolnoma na varnem."

"Hvala in čast Bogu!" je stokal France.

Hlapec ga je začudeno pogledoval in opazoval, toda Štefulček ga je zopet silil:

"Pripoveduj vendar naprej in ne pusti se preveč motiti; — torej v Bregarjevi hiši je gore-

lo; kaj se je zgodilo pozneje? Povej vendar!"

"Brž ko sem opazil, da res gori, sem hotel hitro splezati na tla in sklicati ljudi skupaj, da bi gasili..."

"Kako pa je vendar ogenj nastal?" ga je vmes vprašal France.

"Teja jaz sicer ne vem — ampak mislim si lahko. — Črna žena' je bila zopet tu."

"Kaj? Črna žena?" je kričal France tako glasno, da ga je hlapec začudeno opazoval in premišljeval, kaj mu neki je, da se je tako vznemiril.

"Pripoveduj vendar nadalje!" ga je nevoljno priganjal Kroparski možek, "nimamo časa, da bi dolgo čenčali prazne stvari. — Povej torej, kar veš!"

"Kakor rečeno," je začel hlapec pripovedovati obširno, "sedel sem na drevesu in se oziral okrog sebe; ko sem opazil ogenj v Bregarjevi hiši, sem hotel naglo splezati z drevesa in klicati na pomoč; tedaj pa se je začela naenkrat pomikati po travniku sem — dolga, črna črta; nekaterikrat mi je prišel na uho žvenket sabelj in mečev. — "Jesus. Marija, sovražniki gredo — to so Turki!" sem si mislil sam pri sebi, in res nisem se motil. Ko so sovražniki opazili ogenj, so namah obstali in sicer ravno pod mojim drevesom. Stvar se jim je zdela sumljiva; zato je njihov poveljnik poslal pet ali šest mož k požaru, ki naj bi skrbno preiskali, če jim ni morda na ta način nastavljena past, ki bi jih tirala v gotovo pogubo. Vohuni so odšli in kmalu na to sem zaslišal od tam glasen krik — in potem so privedli ti poslanci s pogorišča — "Črno ženo". Morala je pač biti skrita nekje blizu Bregarjeve hiše. Njen obraz je bil ogljenočrn, oblečena je pa bila v dolg, popolnoma bel plašč. Poveljnik jo je vprašal, kdo da je in kaj hoče tukaj. Tedaj je

pa žena bliskoma vrgla svoj plašč na tla, potegnila nekaj črnega z obraza — in iz črne žene je naenkrat postal vojak v popolni turški vojaški opravi. Pa bila je žena, zakaj njen glas jo je razodeval kot tako. Vsega sicer nisem mogel razumeti, kar je povedala, ampak toliko sem si pa zapomnil, da so jo njeni lastni ljudje ukanili in izdali ter da se zato hoče sama zdat nad njimi maščevati in jih tudi izdati. — Ne morem si misliti drugače, kakor da je bila nora. — Nato je popolnoma prav pripovedovala poveljniku, da je na Spiku neka votlina, v kateri so skrite žene in otroci in katero neprestano stražijo neustrašeni

gorjanski bojovniki; povedala je tudi, da imajo tam shranjenega mnogo smodnika in da imajo na vrhu Spika pripravljenega mnogo kamenja, katero bodo jutri valili na graščinske, zoper katere so ravniki začeli punt. — Zadnje je seveda izmišljeno. — Nadalje je pripovedovala žena, da pelje odtod na Spik steza, ki pa je precej ozka in nevarna, a pripelje nazadnje čez drzno zgrajen lesen mostič tik pred votlino; zdaj ponoči bodo prav lahko in neopaženo prišli čez ta mostič, ker se jih nihče ne bo nadejal. Tako jih bodo presepenili in brez nevarnosti vzeli to skrito gnezdo. — Poveljnik izprva ženi ni mogel kaj verjeti, marveč se je celo bal, da vse to utegne biti le zvižaja, ki bi ga izvabila v gotovo pogubo. Tedaj pa je žena zakričala na vse grlo, da hoče sama iti naprej in jim kazati pot in če ne bo vse tako, kakor jim je povedala, jo smejo vsak trenutek usmrtiti... Precej dolgo so se posvetovali in ugibali, kaj naj store. A glej, zdaj je potegnila čudna postava poveljnika na stran in mu nekaj časa tiho šepetala na uho. — Rad bi bil slišal, kaj mu je povedala tako skrivnostno; toda nisem se smel ganiti, da bi me ne opazili. — Tedaj pa je naenkrat dal poveljnik znamenje za odhod in potem so odšli vsi —

popolnoma tiho in skrivnostno — mladi vojak ali bolje rečeno "črna žena" naprej in poleg nje poveljnik... Brž ko je izginil za gričem zadnji turški vojak, sem zdrčal z drevesa hitro kakor veverica in potem tekelskozi gozd proti Spiku kar so me nesle noge. — A bila je slaba pot in zato sem le počasi pri-

šel naprej. Nameraval sem sprožiti s Spika debele kamene, ki naj bi razrušili "mrtvaški mostič". Toda nisem mogel splezati tako daleč med skalovje, da bi dosegel s kamenjem mostič. Ko sem tako ugibal semintja, kako bi mogel svojim najhitreje in najuspešneje pomagati, se je pa že pomikal črni spreved globoko pod menoj proti mostu. Ni mi preostajalo drugo sredstvo, kakor, da sem

kričal za vse grlo. Ko so sovražniki zaslišali moje kričanje, so začeli teči, da bi tem hitreje dospeli na most. — Tedaj so pa že opazili sovražnika tudi pred votlino. Grozotno se je oglašil rog in naznanjal, da se bližajo sovražniki. Strašno sem bil razburjen ob teh trenutkih, strah me je bilo in par minut se mi je zdelo dolgih kakor cela večnost. — Toda hvala in čast Bogu!

(Dalje prihodnjic)

GROPP for CONGRESS

Elect this experienced, trained, qualified man to represent YOU in the 22nd DISTRICT
SERVICE... IN THE BOLTON TRADITION
GROPP for CONGRESS Committee
Honorable Frances P. Bolton, Chairman
325 Mayfield Bldg., Clev., Ohio, O. 44118

REGAL—Plush cotton corduroy in the widest of wales sweeps into a long coat for the upcoming holiday season. In cranberry red, it's embellished with a long stretch of silvery buttons. By Lanz.

KOT V NEKDANJIH DNEH — Filmska igralka Ava Gardner (na levi) in Myrna Loy z nekdanjo otroško zvezdo Roddy McDowell pri predvajanju filmov v Los Angeles Museum.

V ZNAMENJU ENAKOPRAVNOSTI SPOLOV — Karen Claffy, 18 let staro dekle, se je lotilo mizarско-tesarskega posla. Na sliki jo vidimo, ko pomaga postavljati slavnostno tribuno za čas vrnitve novega predsednika ZDA v prihodnjem januarju pred Kapitolom v Washingtonu, D.C.

NOVICE- z vsega sveta

NOVICE- ki jih potrebujete

NOVICE- ki jih dobite še sveže

NOVICE- popolnoma nepristranske

NOVICE- kolikor mogoče originalne

NOVICE- ki so zanimive

vam vsak dan prinaša v hišo

Ameriška Domovina

Povejte to sosedu, ki še ni naročen nanjo

V BLAG SPOMIN

PRVE OBLETNICE SMRTI NAŠE
BLAGE SOPROGE IN MATERE
IN STARE MATERE

Justine Dermasa

roj. LIPICER

ki je preminula 19. okt. 1971.

Spavaj mirno v tihem grobu
Bog Ti večni daj pokoj,
upamo, da v svetem rajju
združimo se spet s Teboj.

Pozabili Te ne bomo
vse do konca naših dni,
v srcih bomo Te nosili,
dokler nam življenje tli.

Zalujoči:

JOSEPH — soproj
JUSTINE MAYER, MARY GRADY,
FLORENCE ZALAR hčerke.
Vnuki in vnukinje ter
ostalo sorodstvo.

Cleveland, Ohio 19. okt. 1972.

V SVOJEM LASTNIŠTVU — Znani filmski igralci Steve McQueen (na levi), Paul Newman in Sidney Poitier ter pevka-igralka Barbra Streisand so se povezali v First Artists Production, ki je nedavno pustila v predvajanje prve štiri filme, v katerih vsakem nastopa eden od navedenih.

SE DOSTI DELA? — Na gornji sliki je Mrs. Cora Weiss, sonačelnica odbora za zvezo z družinami ameriških vojni ujetnikov v Vietnamu, ko se je razgovarjala z novinarji po izpustitvi 3 vojni ujetnikov pretekli mesec.

ŽENINI IN NEVESTE!

NAŠA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
VAM TISKA
K R A S N A P O R O Č N A V A B I L A
P O J A K O Z M E R N I C E N I

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE
VZOREC PAPIRJA IN ČRK

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue

431-0628